

Dyspozycja psychofizyczna osoby wykonującej pracę a **wydajność** i **bezpieczeństwo pracy**

dr Marta Znajmiecka
Uniwersytet Łódzki

Agenda

Wydajność pracownika

Dyspozycja psychiczna – co to jest?

Przyczyny **błędów** ludzkich

Najbardziej **zawodni** pracownicy

Percepcja zagrożeń

Wydajność

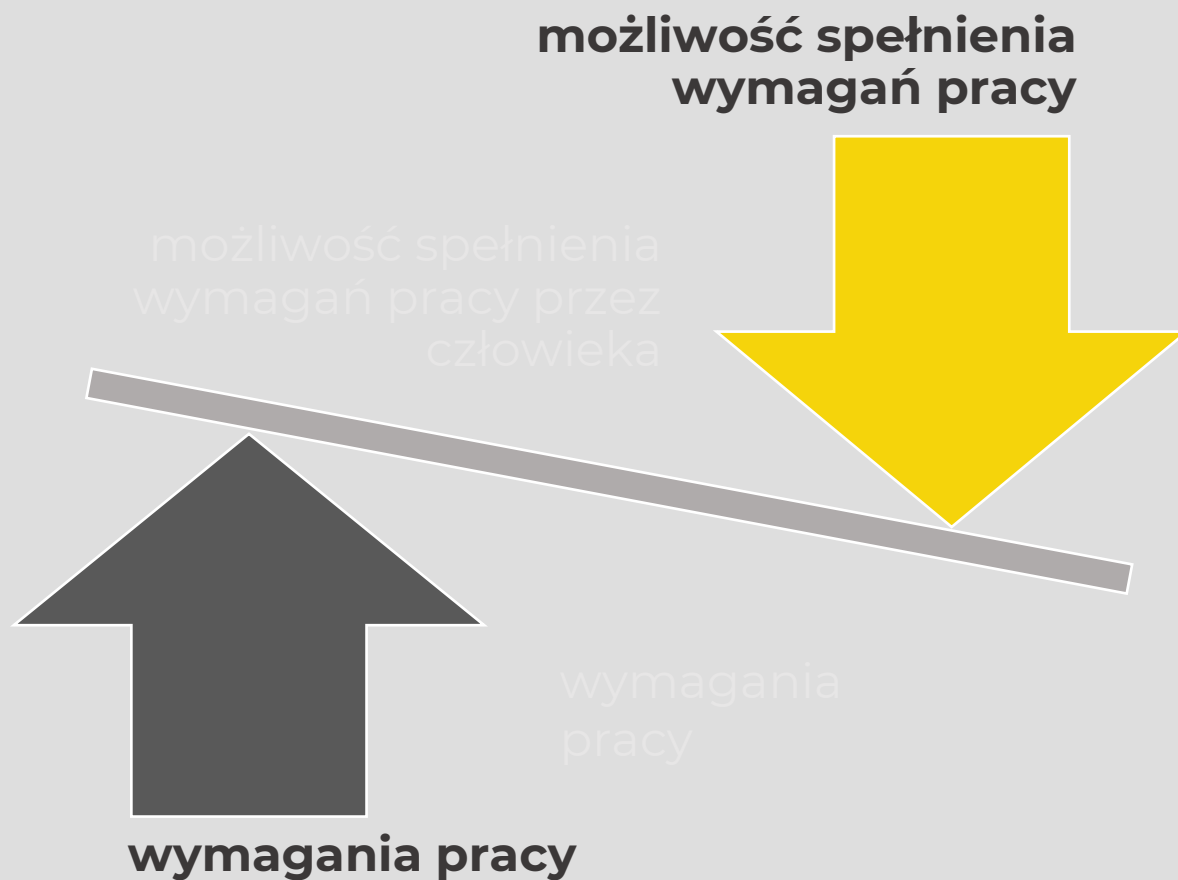
- ilość wytworzonych produktów lub wykonanych usług w przyjętej jednostce czasu przez jednego pracownika

Wydajność w pracy

Przyczyny ludzkich błędów

prognozowanie i profilaktyka wypadków

Teoria czynności

(Tomaszewski 1978)

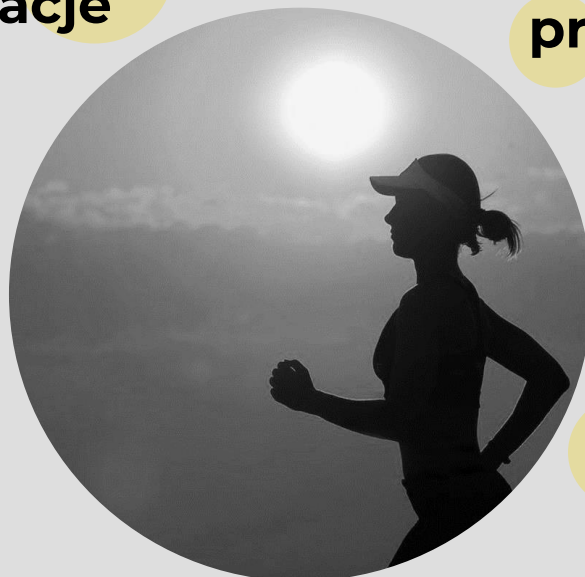
deprywacje

przeciążenia

zagrożenia

konfliktowe

utrudnienia

Czym jest sprawność psychofizyczna?

● **sprawność procesów intelektualnych i poznawczych**

● **sprawność psychomotoryczna**

- kierowcy
- kierujący innymi pojazdami silnikowymi
- wózkami widłowymi
- podnośnikami
- operatorzy sprzętu ciężkiego
- ludzie pracujący na wysokościach
- posługujący się bronią

Szczyt sprawności psychofizycznej

Młodzi ludzie

Młodzi ludzie, choć
są **sprawniejsi**,
to jednak
częściej giną
w wypadkach
drogowych
oraz **popęłniają**
poważniejsze
wykroczenia...

Najbardziej zawodni

młodzi

brak doświadczenia

nieumiejętna ocena ryzyka

brak zaplecza
(nic nie tracę)

plastyczna osobowość

doświadczeni

rutyna

obniżająca się
sprawność psychofizyczna
spowodowana procesami
starzenia się

Funkcje poznawcze a ryzyko wypadku

- **Zaburzenia koncentracji uwagi**, wybiórczości i podzielności uwagi
- **Koordynacja** wzrokowo – ruchowa
- **Sprawność przebiegu procesów** informacyjnych, która – obniża się wraz z wiekiem
- **Pamięć krótkotrwała** oraz **szybkość** spostrzegania
- **Sprawność psychomotoryczna** – wydłużenie czasu reakcji prostej, brak tzw. refleksu obniża szybkość i dokładność pracy, co w sytuacji zagrożenia uniemożliwia zapobiegnięcie wypadkowi

Źródło:
Knipling i wsp., 1999
Arthur i wsp., 1990
Łuczak, Najmiec, 2009
MC Knight 1999

Czy to jest bezpieczne?

Czy wszystko jest tak **niebezpieczne**
jak się wydaje **na pierwszy rzut oka**?

**ABY MÓWIĆ
O RYZYKU
NAJPIERW
TRZEBA
DOSTRZEC
ZAGROŻENIE**

Percepcja zagrożeń

Habituacja

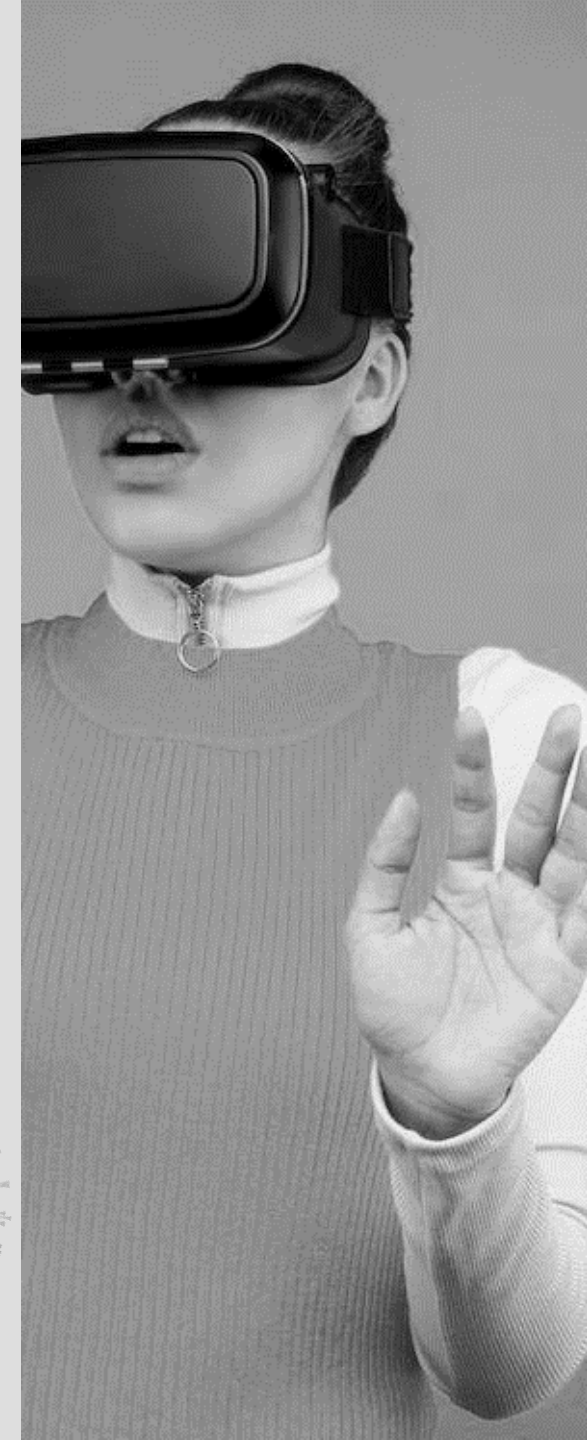
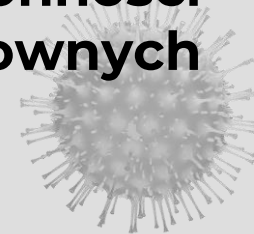
Teoria podatności na wzbudzenie

Pozorna kontrola

Stereotypy i uprzedzenia

Normy społeczne

**Wirus skłonności
do zachowań ryzykownych**

Indywidualna skłonność do ryzyka

Wiek Poszukiwanie wrażeń

Płeć Lęk

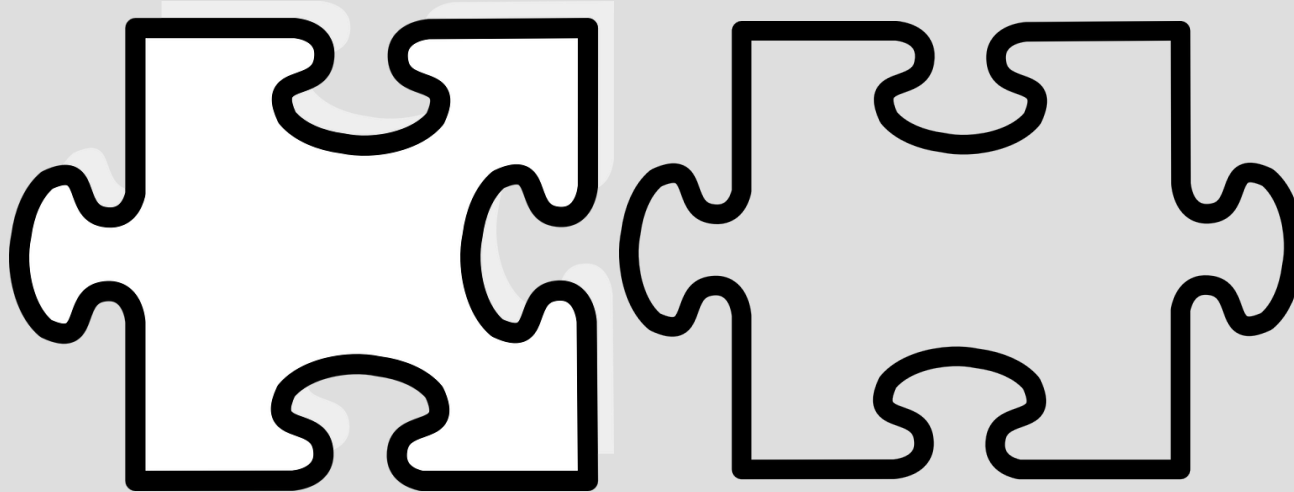
Kulturowo uwarunkowane postawy wobec ryzyka Wewnętrzsterowność
Transgresja

Wzorce postępowania w sytuacji trudnej Osobowość (ekstrawersja, introwersja, otwartość na doświadczenie, neurotyzm, sumienność)

Temperament

Wydajność i bezpieczeństwo czyli co?

cechy **człowieka**

cechy **pracy**

Kontakt

dr Marta Znajmiecka
Zakład Psychologii Pracy, Organizacji i Doradztwa Kariery
Instytut Psychologii UŁ

+48 515 777 345
biuro@scaw.pl
www.scaw.pl

